

Motion till riksdagen 2023/24:1025

av **Helén Pettersson och Åsa Karlsson (båda S)**

Permanent uppehållstillstånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna de permanenta uppehållstillstånden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Migrationsverket har fått i uppdrag av regeringen att vidta åtgärder för att stärka arbetet med att återkalla uppehålls- och arbetstillstånd. Uppdraget omfattar alla typer av uppehållstillstånd.

I enlighet med svensk förvaltningsrätt gäller det som utgångspunkt att ett beslut som en myndighet har meddelat som första instans och som till sin karaktär är gynnande för en enskild, inte senare får ändras av myndigheten till den enskildes nackdel. Tanken med detta gynnande besluts orubblighet är att trygghetsaspekten för den enskilde väger tyngre än en önskan att kunna ändra ett beslut av sådan karaktär. Den enskilde bör alltså kunna förvänta sig att myndigheten inte tar tillbaka vad den har beviljat genom ett beslut. Från denna huvudregel finns dock vissa undantag, vilket kan utläsas i 37 § förvaltningslagen (FL). Där stadgas att gynnande beslut bara får ändras till den enskildes nackdel om:

1. det framgår av beslutet eller de föreskrifter som det har grundats på att beslutet under vissa förutsättningar får återkallas,
2. tvingande säkerhetsskäl kräver att beslutet ändras omedelbart, eller
3. felaktigheten beror på att parten har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Ändringar får således endast ske i vissa undantagssituationer, som när det finns lagstiftning som anger att det är tillåtet då ett förbehåll om ändring har tagits in i det aktuella beslutet. I utlänningslagens (UtlL) 7 kap. 1–7 §§ finns det föreskrivet i vilka situationer som ett meddelat uppehållstillstånd får ändras eller återkallas. I allmänhet rör det sig om att uppehållstillstånd får återkallas i de fall personen i fråga gjort sig skyldig till vissa typer av allvarlig brottslighet, förutsättningarna för uppehållstillståndet (i vissa

situationer såsom uppehållstillstånd på grund av studier eller arbete) inte längre föreligger eller då den som getts uppehållstillståndet inte längre är bosatt i Sverige.

Den sittande regeringens inriktning att i framtiden endast bevilja tillfälliga uppehållstillstånd går inte i konflikt med gällande lagstiftning men att omvandla redan beviljade permanenta uppehållstillstånd är en grovt rättsvidrig lagstiftning. Detta riskerar att allvarligt hota rättsstatens principer såväl som andra grundläggande mänskliga rättigheter och passar inte in i ett land som vill vara demokratiskt.

Helén Pettersson (S)

Åsa Karlsson (S)